

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къидэкы

№ 24 (22233)

2021-рэ ильес

БЭРЭСКЭШХУ

МЭЗАЕМ и 12

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмыкы къэбархэр
тисайт ижъугъотзых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээз

Тыгъусэ АР-м и Лышхъяу Къумпыл Мурат Кощхъаблэ районым щылагъ. Апэ ар физкультурнэ ыкы псауныгъэр зыщызэтырагъэуцожырэ комплексыкъэу къуаджэу Кощхъаблэ щагъеуцугъэм еблэгъагъ. Мыщ фэдэ спорт псэольэшхо мы муниципальнэ образованием апэрэу къышызэуахыгъ. УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр къэшакло зыфэхъугъэ лъэпкъ проектхэм ашыщэу «Спорт – норма жизни» зыфиорэм къыдыхэлъытагъэу ар икыгъэ 2020-рэ ильесым ашыгъ. Сомэ миллион 82,3-рэ пстэумкы пэухъягъ.

ПсэользакІэр

Зэригъэльэгъугъ

Комплексым спорт джэгуклэ зэфэшьхъафхэм апае гъэпсыгъэу, нэбгыре 200-м ехъу чэфэнэу зал хэт, боксым зыщыфагъасэхэрэ ыкы тренажернэ залхэр илэх, гъэпсэфып!э, медицинэ кабинет, нэмыхкэу мыщ фэдэ псэуальэм ишыклагъэхэри къышыдэлъытагъэх. Джаш фэдэу спорт лъэпкъ зэфэшхъафхэмкээ зэнэхъо-къухэр щызэхэцгээнхэм фытегъэпсыхъагъ, боксымкээ, тхэквандомкээ, футбо-лымкээ, волейболымкээ ыкы баскетбо-лымкээ секциехэр къышызэуахыгъэх.

Республикэм илашэ къэлэцькоу ыкы зихэхъоюу зыщызгъасэхэрэм ахэхъагъ, ахэм, зыгъасэхэрэ тренерхэмии гүшүэгъу афэхъуугъ.

— Профессиональнэ спортым зиушиомбгъуным, нахь жэуэгъэу цыифхэр пыщагъэ хъунхэм апае республикэм ѢызэшІохыгъэхъурэр макІеп. КъыткЭхъухъэрэ лЭүжхэм псауныгъэ пытэ яІенэу тыфай. Физкультурэм спортымрэ зядгъэу-шьомбгъуным пае УФ-м и Президентэу Владимир Путиным пишэрылышхэр къыт-фешІых. Мыщ фэдэ комплекс къызэшхыгъэнным республикэ-

ми, федеральнэ гупчами нэбгы-рабэхэм Іофт щадашІэ. Спорт псэуальзэу республикэм Ѣыт-шыихэрэм зэкІэми шуагъэ къатынэу, цыифхэм япсауныгъэ федэ къыфэзыхырэ гупчэ хъунхэу, ягъашІэ хэхъоным фэІорышІэнхэу, ныбжь зэфэшь-хъафхэр зэрэпхынхэу тыфай,

— къыкИигъэтхыгъ Къумпыл

Мурат.

Спортомплексыр зэрэгээпсигъэм

нэуасэ зызыфешыхэм ыуж, аш къызэ-

льиубитырэ чыып!эм изэтгээпсихан ежь ышхъэктэ ынаэ тыригъэтинэу районым ишащэ фигъэптигъ.

Шъугу къэдгэкъижын, специалистхэм къызэралорэмкээ, цыифэу исхэр япсауныгъэ къызэтегъэнэгъэним нахь зыщыпильжэ шъолтырхэм Адыгеир ахэхъэ. 2019-рэ ильесыр зызэфахысыжыкым, республикэм ящэнэрэ чыып!эр ыубитыгъ, цыифэу Ѣыпсэурэм ипроцент 47-р физкультурэм ыкы спортым апльтэу агъэу-нафыгъ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

«Культурэм» къыдыхэлъытагъэу ашыгъэхэм

Мы мэфэ дэдээ АР-м и Лышьхээ лээпкэ проектэу «Культура» зыфиорэм къыщыдэлъытагъэхэр районым зэрэшыпхырашыхэрэми зышигъэгъозагь.

турэм» къыдыхэлъытагъэу аш унакэ щашыгъ. 2018-рэ ильээсүү ары зырагъэжьагъэр, 2020-м ыкыэм аухыгъ. Унэм ишын пстэумки сомэ миллиони 52-рэ пэухъагъ. Район бюджетын къыхэхыгъэ ыкы мыйбюджет ахъщэмкэ псэуальэу ищыклагъэхэр чагъэуцо.

Лышьхээр къелэцыкы творческе

Къутырэу Казеннэ-Кужорскэм культурэм и Унэу дэтэйн апэ еклонлагъ. Ар икыгъе ильэсүүм агъэкэжыгъ. Федеральнэ, республикэ ыкы чыпэ бүджетхэм къахэхыгъэ сомэ миллиони 10,3-кэ унашьхээр, псым, фабэм ыкы электичествэм якуапэхэр, шхъаныгъупчэхэр, пчъхэр зэблахъугъэх, гуружыкэ дэпкхэр агъэпклагъэх, ыклоц ашыжыгъ. Аш нэмийкэу етгани муниципальнэ образованием ахъщ къыхигъэки гъэстыныгъэ шхъуантгэр ращллагъ, псэуальэхэр, культурнэ юфтыхабзэхэр щызэхашэнхэм пае ящыкэгъэ оборудование иер къащэфыгъэх.

АР-м и Лышьхээ юфтыхэнхэр зэрэшыллагъэхэр зэригъэлэгъуц, ипашхэмэр юф щызшэхэрэмэр гүшүэгъу афэхъуц, аш хэт библиотекэу агъэкэжыгъэми чэхъягъ.

Нэүжүм Къумпыл Мурат къуаджэу Фэдэ къуагъ. Лъэпкэ проектэу «Куль

коллективэу аш щызэхашагъэм икъэтын еллыгъ, нэүжүм къуаджэм инахыжьхэм alyklagъ. Ахэм лъэшэу къифэрэзэхэу республикэм ипашэ зыкыфагъэзагъ, культурэм и Унакэу афашигъэм пае «тхъауегъэпсэу» къыралуагъ.

УФ-м и Президент къоджэ псэуплэхэм хэхьоногъэхэр ягъешыгъэнхэм лъэшэу ынаэ зэрэтэтым, культурэм иунэхэр анахыбэу мэхъянэ зиэ социальнэ псэуальэхэм зэрашыщхэм Къумпыл Мурат къыкигъэтхыгъ.

— *Культурэм и Унэхэр къоджэдэсхэр анахыбэу зэклоллэрэ гупчэхэу хъунхэ фауу сэлтынэ. Лъэпкхэм якультурнэ къэн ахэм къащизэтырагъанэ ыкы зыщарагъэушъомбгъу, ныбжээ зэфэшхъафхэм яллыгъо аялжээлэх, лъэужхэр яопыткэ аяацэдэгүацэх. Арышь, федеральнэ гупчэр тиэпнээгъоу, мыш фэдэ учреждениехэм юфтыхэлэ амал тэрэзхэр ялх хъунхэм үүж тит, —* къылуагъ АР-м Лышьхээ.

ХҮТ Нэфсэт.
Сурэлхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Чанэу зэрэзэдэлажьэхэрэм ишыуагъэлэ

Адыгэ Республиком и Общественнэ палатэ 2020-рэ ильэсүүм юфэу ышыагъэр зыщызэфахыссыжыгъэ ыкы 2021-рэ ильэсүүм анахьэу ынаэ зытыригъэтыщт лъэныкъохэр зыщагъэнэфэгъэ зэхэсигъоу илгээм Адыгэ Республиком и Лышьхээ Къумпыл Мурат хэлэжьагъ.

Джащ фэдэу юфтыхабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, республикэм и Лышьхээрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ипашуэу Владимир Свеженец, Урысъемкэ юфшэнэйм и Лышьхээрэ, УФ-м и Общественнэ палатэ хэтэу, Адыгейим, Къэбэртэе-Бэлкъяарым, Къэрэшэе-Щэрдэжэсүм янароднэ тхаклоу Мэшбэшэ Исхъякъ, общественнэ организацием ялыхыкъохэр. Зэхэсигъоу зэрищаагъ Адыгэ Республиком и Общественнэ палатэ итхаматэу Устэ Русльян.

Адыгейим и Лышьхээ зэхэсигъоу хэлажьэхэрэм закыфигъазээ, мэхъянэ зиэ пшъэрыльхэм язшохынкэ къэралыгъо хабзэм икуулыкъухэмэрэ республикэм иобщественникхэмэр чанэу зэрэзэдэлажьэхэрэм ишыуагъэ къызэрхыкъохэр хигъеунэфыкъыгъ.

— *Обществэмэр хабзэмэр зэхэсигъоу язшохынкэ Общественнэ палатэр площаадэ*

шхъаилу щыт. Шыо социальнэ куп зэфэшхъафхэм яепллы-къэхэр къешишьоютыкыых, министерствэхэм ыкы ведомствэхэм япхыгъэ общественнэ советхэр, комиссиихэр, Ю-фышиз купхэр шьогъэпсых, гъэцэктэйхээ ыкы хэбзэгъэуцу къулыкъуҳэм ашлэрэм шьульэпльэ, — къылуагъ Къумпыл Мурат.

Адыгейим и Лышьхээ къызэрхыкъохэр эмкэ, мыш фэдэ зэдэлэжээнигъэм ашэгъэ юфшэнэйм уас ыкы мы уахьтэм агъэцаклэрэм гъэтэрэзэжынхэр игъом фашынхэ амал къеты. Джащ фэдэу, общественностэм иллыгъохэм еллыгъоу ялэр ыкы предложениеу къахыхэрэр шьольырим игъэорышлэхкомандэхэм къыдыхалытэнхэу Лышьхээм къариуагъ.

— *Республикэм хэхьоногъээ ишыуымкэ ыкы къинигъохэр*

зээличынмкэ цыифхэр зэкьюуционхэм фэхъазырых. Икыгъэ ильэсүүм ар дэгъоу нафэ къыт-фишигъ. Гумэцгъо тыз-щихэтыгъэ мазэхэм тиорэтишилэрэ зэхэльэу тызэрэзекиагъэм ишигуагъэлэ пандемиет изытет тыллыпльэн, Юфыгъо шхъаилу тишильыр къыщыу-щихэрэм язшохын лъыдгъэ-къотэн тльэктгъ. Общественнэ организацием, гуфт обьединениехэм яамалхэмкэ социальнэ Ишынэгъу зищыклагъэхэм арагъэгъотыгъ. Ашлэрэм ахэм лъишэу тафэрэз, — къылуагъ Къумпыл Мурат.

АР-м и Общественнэ палатэ итхаматэу Устэ Русльян икыгъэ ильэсүүм изэфхыссыжхэм къатегущыагъ. Аш зэрэхигъэунэфыкъыгъэмкэ, обществен-

нэ ульеекунхэм къадыхэлъытэгъэ федеральнэ хэбзэгъеуцугъэ 42-мэ япроектхэм ахэпльагъэх. Урысъем и Общественнэ палатэ къикыгъэ тхыгъэхэм ыкы унашохэм, цыфхэм лъэуу закынзэрафагъэзэхэм ильэсүүр екыфе юфадашлагъ.

Общественнэ палатэр республикэм юфтыхээ юфтыхабзэхэм зэрахэлжьа-гын фэгъэхыгъэ докладхэр зэхэсигъом къыщашыгъэх. Урысъем и Общественнэ шүүшэ фондэу «Урысъем къэлэцыкыу фондым» и Адыгэ республикэ къутамэ иправление итхаматэу Татьяна Головавам, ныбжыкэ дээ-патриотическэ объединение «Зыкыныгъ» зыфиорэм итхаматэу Джарымэ Рэцьидэ, Адыгэ республикэ обществэу «Урысъем иермэлхэм я Союз» итхаматэу Оник Нигоевым, АР-м имедицинэ юфтыхэхэм я Ассоциации итхаматэу Валерий Коновалевым, цыфхэм ифитынгъэхэмкэ Уполномоченнэу АР-м щилэ Анатолий Осокиним.

Адыгейим и Лышьхээ икыгъэ ильэсүүм палатэм иофшшэн осэшу фишыгъ ыкы аш итхаматэу Устэ Русльян зэрэфэ-разэр къыхигъэшыгъ.

Шүугу къэдгээкыжын, АР-м и Общественнэ палатэ хэтхэр къэу гъэнэфэжыгъэхэу 2021-рэ ильэсүүм мэллыльфэгүм юфтыхэн рагъэжъэжыщт.

ЮШЫИНЭ Сусан.

Гандбол

Тренер шъхьаIэр агъэнэфагъ

Олимпиадэ джэгунхэу Японием щыклощтхэм ахэлэжьэштхэм загъехъазыры.

Урысыем гандболымкэ ихэшыпкыгъэ бзыльфыгъэ команда дышъэр къышихъыгъ. Зичээзүү Олимпиадэ дэгьою хэлэжьэнэм фэшлээштхэм оффхъаб-зэхэр спортымкэ пащхэм зэхашч.

Европээ изэнэкъокью бэмын шэу щылагъэм Урысыем иешла-клохэм я 5-рэ чынлэр къышыдахыгъ. Аш узэгъы мыхууштэу

зэхахъэм къышаIаагъ. Тренер шъхьаIаэу щыгъэ A. Мартиныр иэнатлэ Iуагъэкыгъ.

Хэгъэгум гандболымкэ и Федерацэе унашоу щаштагъэм къышело Алексей Алексеевыр Урысыем гандболымкэ ихэшыпкыгъэ команда итренер шъхьаIаэу зэрагъэнэфагъэр.

Алексей Алексеевыр «Лада» Тольятти итренер шъхьаI, хэгъэгум гандболымкэ ихэшыпкыгъэ

бзыльфыгъэ команда итренер шъхьаIаэу щыгъигъ.

Спортышхом щызэлъашIэр Евгений Трефиловыр тренер шъхьаIаэу иупчIэжьэгъо агъэнэфагъ. Е. Трефиловыр Мыеекъопэ «АГУ-Адыифым» итренер Iофышштэгъигъ. хэгъэгум ихэшыпкыгъэ команда итренер шъхьаIаэу щыгъэшлаклохэм Олимпиадэ дышъэр къышахыгъ.

Мыеекъупэ игандбол клубэу «Адыифым» щагъэсэгээ Виктория Калининаар Урысыем ихэшыпкыгъэ гандбол команда хэт, Олимпиадэ дышъэр къышихъыгъ, къэлэпчээштэу ар ешээ. Джырэ уяхтэ Урысыем икомандэ анахь льшэу «Ростов-Доным» хэт.

— Адыгэир сэ сигупс, Мыеекъупэ сицапулыгъ, Евгений Поповыр сиапэрэ тренер, — къитиуагъ Виктория Калининаар. — Олимпиадэ джэгунхэм сахэлэжьэнэу зысэгъехъазыры.

Виктория Калининаар имурадхэр къидэхъунхэу, идышье медальхэм ахигъэхъонэу фэтэо.

Алексей Алексеевыр къизэриуагъэу, Бразилием щыклохэм Олимпиадэ джэгунхэм тиешла-клохэм дышъэр къизэрэщахыгъэр тарихым хэхъагъ, щытхууцэр гъашшэхэм хэклохэштэп. Гъэхъагъэу ялэх хагъэхъонэу тиешла-клохэм, тренерхэм явшээриуль шъхьаIаэу алтытэ.

Футбол

Щысэ зытырихы-гъэхэм афэрэз

Францием икомандэу «Монако» зыфиорэм щешшэрэ Александр Головиним икэрыкIаэу тигъэгушуагъ.

Командэу ар зыхэтыр «Ним» зыфиорэм зылоклэ, 4:3-у теклиагъ. Александр Головиним гъогогьуи 3 «Ним» икъэлапчээ Iэгуаор дидзагъ. А. Головиним зытгъээ Iэгуаор игъусэхэм ашыц хягъээм дидзагъ.

«Монако» итренер шъхьаIаэу Н. Ковач Урысыем щыщ ешлакло. А. Головиним къыштыхъугъ. Шъобжыр къызытырашшэм ынж ипса-ныгъэ зыпкь ригъэуцожыгъэу илэпээсэнгъэ зэрэхигъахъорэр Н. Ковач хигъэунэфыкыгъ.

Александр Головиним ЦСКА Москва хэхъагъ. Футболышхом щыцэриохэу Игорь Акинфеевым, Натхьо Бибарс, Алан Дэагоевым, фэшхъафхэм аготэу ЦСКА-м щешшээ, иуххазырынгъэ хильэхъуагъ. Европээ ифутбол щашэ зэрэхъугъэм фэшлээ А. Головиним ЦСКА-м льшэу фэраз.

Александр Головиним Урысыем ихэшыпкыгъэ футбол команда хэтэу Европээ изэнэкъокью хэлэжьэнэу зегъехъазыры.

Гандбол. Суперлигэр

ЗэIукIэгъухэр къизэрыкIохэп

«Астраханочка» Астрахань – «АГУ-Адыиф» Мыеекъупэ – 29:18 (17:8). Мэдээлэл и 10-м Астрахань щызэдешIагъэх.

«АГУ-Адыиф»: къэлэпчээштэп: С. Кожубекова, Скнарь, Баскакова; ешлаклохэр: Клименко, Краснокутская, Кириллова – 1, Серадская, Богданова – 4, Измайлова – 11, Кузевалова, Казиханова, Дмитриева, Кобл – 1, Ю. Кожубекова – 1, Стрельцовка.

Гандбол клубэу «Астраханочки» анахь льэхэм ашыц, «Адыифыр» аш теклоним непэ фэхъазырэп. «Астраханочки» псынкIаэу ыпэкIе елты, къэлапчээм Iэгуаор дидзэнэймкэ зэхщэн Iофхэр дэгьою егъэцакIэх. Е. Зеленковам «Адыифым» щешшэрэ Г. Измайлоловам гъогогьу 11 хягъэм Iэгуаор зэрэридзагъэм къеушыхъаты тикомандэ нахышшоу ешэн зэрилъэкъишты.

Мэдээлэл и 12-м «Адыифыр» Волгоград щылкуIаэцт «Динамэм». Теклонигъэр командинтIуми жыям фэдэу яшыкIаагъ, ау зэлукIэгъур зыхыштыр къэшшэгъуа.

Спортым щыцIэрыкIохэр

Лионель Месси.

Л. Месси анахь дэгъу

Дунаим футбольымкэ тарихымрэ статисти-кэмрэ я Федерацие зэфэхъысыжхэр ышыгъэх.

Аужырэ ильээси 10-м дунаим ифутбол ешлакло анахь дэгъур къыххэгъэнымкэ зэгъэшшэнхэм хъуягъэ-шэгъэ гъэшшэгъонхэр къахагъэштыгъэх.

Аргентинэм ихэшыпкыгъэ футбол команда хэтэу, Испанием иклубэу «Барселонэм» щешшэрэ Лионель Месси ешлакло анахь дэгьою къыхахыгъ, ашэрэ чынлэр фагъэшшошагъ.

Дунээ шIухъафтынэу «Дышшэ Iэгуаор» Л. Месси гъогогьуи 6 ратыгъ. «Барселонэм» хэтэу гъого-гъуи 6 Испанием дышшэ медалыр къышыдихыгъ, хэгъэгум и Кубок къыхыгъ.

Португалием щышэ Италием иклубэу «Ювентусым» щешшэрэ Кришитиану Роналду ятлонэрэ чынлэр фагъэшшошагъ.

Адыгэим икэлэццыкIухэм яфтобул майкэхэм Месси, Роналду, фэшхъафхэр атетхагъэхэу бэрэ тэлэгъэх. Дунаим щыцIэрэйшлаклохэр къэлэдажаклохэм ашлогъэшшэгъонх, щысэ атырахи.

— Дунээ щытхууцIэхэр къышээрэсфаусыхэрэм сэгэгушо, аш фэдэхъуягъэ-шэгъэхэм мэхъэнэ ин ялэу сэлльтэ, — къыуагъ Лионель Месси.

НэкIубгъор зыгъэхъазыгъэр ЕМТЫЛН Нурбый.

Зэхэзыщагъэр
ыкИ къыдэзы-
гъэкырэр:

Адыгэ Республика IофхэмкIэ, ИкIыб къэралхэм ашы-
пэсурэ тильэпкэ-
гъухэм адьрияэ зэпхы-
ныгъэхэм IыкИ
къэбар жыгъэм
иамалхэмкIэ и Комитет
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыэр:

385000,
къ. Мыеекъупэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кIэ
заджэхэр тхъапхэу
зипчагъэкIэ 5-м
емыхуухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлхэр, шрифтыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкIегъэкложых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:
Урысы Федерацием
хэхъуягъ ИофхэмкIэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкIэ IыкИ зэлъы-
IэсэкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэлоры-
шлапI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышаухытээр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъупэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчагъэр
4467

Индексхэр
П 4326
П 3816

Зак. 271

Хэхъуягъ
узыц-
кэхэнэу щыт уахтэр
Сыххатыр
18.00

ЗышыкIэхэгъэхэ
уахтэр
Сыххатыр
18.00

Редактор
шъхьаIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхьаIэм
игуадзэр
Мэцлэкъю
С. А.

ПицэдэкIыж
зыхыырэ секретарыр

Тхъаркъохъ
А. Н.